

Ineke van Pelt

*Niet alle bijen
maken honing*

Voor Steffie

Carin augustus 2002

Het was de grautheid van de straten die haar deed besluiten om te verdwijnen. Sinds ze terug was, miste ze de rust en de natuur van La Gomera. In eerste instantie dacht ze dat het wel over zou gaan. Ze had weleens iets gelezen over het postvakantie syndroom: een gevoel van onbehagen veroorzaakt door het onvermogen om zich aan te passen na het beëindigen van de vakantie. Had zij daar last van? Had ze moeite met de sleur die na een paar dagen alweer genadeloos toe had geslagen?

Maar het was meer dan dat, ze wist dat het meer was. Ze had het gevoel steeds dieper weg te zakken in drijfzand. Ze kende dit gevoel. Ze had wel vaker last van sombere buien welke begonnen met slapeloosheid, enorme moeheid die overging in lusteloosheid.

Ze begon steeds meer op te zien tegen de dag en wensde bij het ontwaken dat het snel weer avond zou zijn zodat ze weer naar bed kon.

Een paar dagen geleden was het haar al opgevallen dat ze er moe uitzag, de haren hingen slap en er was geen model in te krijgen hoeveel wax zij ook gebruikte. Haar ogen stonden flets en ze had het gevoel dat ze onzichtbaar was. Of mensen door haar heen keken, zo leek het, alsof ze er niet was, alsof ze transparant was.

Als er iemand tegen haar op zou botsen zou men het niet eens merken.

Ze was een niemand, dacht ze. Hoe lang was het geleden dat een man naar haar gefloten had of haar had nagekeken als ze langsliep? Dat was vroeger anders geweest. Altijd voelde ze wel bewonderende blikken op zich gericht en al deed ze alsof ze deze totaal niet opmerkte, stiekem had ze ervan genoten.

Ze was op weg naar de huisarts, die haar waarschijnlijk weer zou afschepen met pillen. Ze moest gaan, want ze voelde zich elke dag verder wegglijden in wat zij het Niets noemde.

Nu was er al Niets meer, niets meer om naar uit te kijken, waar ze zich op kon verheugen, niets meer wat haar bekoorde. De toekomst lag als een donkere, gapende wond vóór haar, ze was bang dat ze daar langzaam in zou verdwijnen.

Die ochtend toen zij wakker werd was het alsof de wereld haar kleur verloren had. Alles was veranderd in grijs. De wereld ging door en vergat haar daarin mee te nemen. De eerdere somberheid van enkele dagen geleden viel erbij in het niet. Ze voelde dat ze hulp nodig had.

Ze had die ochtend ook geen koffie voor zichzelf gezet waar ze normaal zo van kon genieten. Een hele tijd had ze op dezelfde stoel gezeten en ze wist dat dit zo niet langer door kon gaan, dit getob en gepieker moest stoppen.

Vooral 's nachts had zij er veel last van. Dan lag zij maar te woelen en te draaien. Peter sliep rustig door, hij merkte het niet eens. Wat merkte hij eigenlijk wel? Nam hij überhaupt notitie van haar? Meer en meer begon ze zich een soort meubelstuk te voelen, een verlepte bloem waar geen bij meer op afkwam. En ze wilde méér zijn. Ze wilde niet genegeerd worden, ze wilde respect en een beetje aandacht. Was dat nou zoveel gevraagd? Wanneer gaf hij haar spontaan een kus of een aai over haar wang? Zei hij ooit weleens dat hij van haar hield? Als ze het hem vroeg was zijn antwoord standaard: 'Dat weet je toch', maar ze wist het niet als ze het nooit van hem hoorde.

In het begin, tijdens hun verkeringstijd, toen was het allemaal anders geweest.

Hij was trots geweest dat zij zijn meisje werd. Triumfantelijk had hij haar voorgesteld aan zijn familie en vrienden. Als een pronkstuk nam hij haar mee naar de voetbalvereniging waarin hij amateurvoetbal speelde. Kleumend van de kou had ze elke zondagochtend langs de lijn gestaan. Ze gaf niets om het voetbalspel en snapte de spelregels niet. Maar ze wilde bij hem zijn.

Ze was bijna het enige meisje in de rokerige, benauwde, naar frituur en bier stinkende voetbalkantine. Daar waren de voetballers na afloop van de wedstrijd voor wat zij noemden de 'derde helft'. Het bier werd er niet per glas maar per meter besteld en de stemming werd steeds joliger en de voetballers werden steeds luidruchtiger.

'Lekker stuk, Peter!', hoorde ze een van de elftalspelers opmerken. Ze keken allemaal haar kant op en ze begon

te blozen. Als Peter even niet oplette probeerden sommigen haar te versieren, wat zij ogenschijnlijk verlegen afwimpelde, maar inwendig had zij genoten van de aandacht en het geveel.

Er waren ook periodes geweest in haar huwelijk dat ze zich redelijk gelukkig had gevoeld.

‘Niet zo zeuren,’ sprak ze zichzelf van tijd tot tijd bestraffend toe. Iedere andere vrouw zou haar benijden. Ze had immers alles om van het leven te kunnen genieten: een goede gezondheid, een dochter waar ze van hield, een aardige, behulpzame man die zoveel verdiende dat ze buiten de vaste lasten allerlei leuke dingen konden ondernemen, een riante woning in een mooie, groene wijk, een afwisselende baan voor twee dagen per week zodat zij nog veel tijd had voor hobby’s en uitstapjes.

En toch lag er voortdurend een sluier van ontevredenheid om haar heen. Een gevoel van: ‘Is dit het nou?’ Herhaaldelijk vroeg ze zich af wat de oorzaak van haar onvrede was en eigenlijk wist ze het antwoord wel: wat ze miste was het meest essentiële in een mensenleven: liefde. Ze wilde er *zijn* voor iemand, ze wilde ertoe doen, ze wilde dat er iemand was die tegen haar zei: ‘Ik heb je lief.’ Ze wilde zich geen ding voelen maar een vrouw van vlees en bloed. Door dat constante gemis had ze het gevoel dat ze moest ploeteren om niet weg te zinken in de leegheid van haar bestaan.

De wachtkamer van dokter Smeets zat bijna vol met patiënten. Ze nam plaats op een van de laatst lege stoelen

en pakte een tijdschrift, bladerde erin maar legde het weer weg. Ze kon zich niet concentreren.

Ze had gemerkt dat ze niet meer echt kon genieten, zelfs niet van klassieke muziek. Lusteloos had ze zaterdagavond naar het Prinsengrachtconcert gekeken, gewoonlijk een van haar favoriete televisieprogramma's. Onverschillig had ze het pianoconcert van Pieter Jelle de Boer aangehoord, totdat bij het spelen van Liebestraum van Liszt haar oog viel op een verliefd stel van haar leeftijd. Ze zaten innig omstrengeld, deinden stil-tjes mee op de klanken van de romantische muziek. Ze straalden liefde en ultieme tevredenheid uit.

Op dat moment hadden emotionele gevoelens haar overspoeld. Afgunst had ze gevoeld, maar ook boosheid, verlangen, verdriet. Opstandig was ze naar bed gegaan. Op de vraag van Peter wat er was, had ze een kort 'niets' geantwoord. Heel de nacht had ze liggen woelen en kreeg ze het beeld van het verliefde stel niet van haar netvlies.

Naast haar in de wachtkamer zat een moeder met kind, dat op een hinderlijke manier de houten blokken alle kanten op gooide. Ze voelde niet eens irritatie maar snakte ernaar deze ruimte te kunnen verlaten. Toen de dokter eindelijk haar naam riep, had ze het idee dat ze er al uren zat.

'Wat is er mis met je, Carin?', dokter Smeets keek van zijn scherm op en sloeg haar aandachtig maar niet onvriendelijk gade. 'Ik hoorde al iets aan je stem vanmorgen door de telefoon,' merkte hij op.

‘Aan mijn stem? Hoor je aan mijn stem hoe ik me voel?’ Ze keek hem verbaasd aan. ‘Jazeker, de stem is voor mij een belangrijk meetpunt en de ogen, de blik in iemands ogen.’

‘Ik vind het zo moeilijk om uit te leggen hoe ik me voel.’

‘Probeer het maar.’

Carin sprak met korte, afgepaste zinnen. Het spreken vermoeide haar.

‘Ik wil gewoon rust!’ Ze zuchtte opnieuw. ‘Ik moet me door de dagen heen slepen en ondanks dat ik doodmoe ben word ik om de paar uur wakker.’

Ook vertelde ze hem hoe ze genoten had op vakantie, van de rust, van de natuur. Dat ze zich daar zo kalm en tevreden had gevoeld, hoe deze stemming meteen veranderd was bij terugkomst.

‘Eigenlijk wil ik gewoon weg. Weg van alles.’

‘Ook van je gezin?’

‘Ze hebben me toch niet nodig!’

‘Wie zijn ze?’

‘Niemand heeft me nodig, zelfs mijn kind niet, mijn man niet,’ klonk het feller nu. Hij legde haar uit dat ze neerslachtig was en daardoor een laag zelfbeeld had. Omdat ze niet van zichzelf hield, had ze de indruk dat niemand van haar hield, maar dat was een idee-fixe en dat zou wel weer overgaan.

Hij schreef een recept uit terwijl hij zei: ‘Ik weet dat je een hekel hebt aan pillen slikken en ik weet ook dat er bijwerkingen zijn. Maar als je eens goed tot rust wilt komen, moet je een paar nachten goed doorslapen.’ Hij

keek haar daarbij streng aan terwijl hij haar het recept overhandigde.

‘Door deze medicijnen krijg je een betere nachtrust. En dan zul je je binnen een paar dagen een stuk beter voelen. Heus!’ sprak hij stellig.

Toen ze terugliep, had ze het besluit al genomen, ze verfrommelde het recept en stak het in haar jaszak. Ze zou niet naar de apotheek gaan maar naar huis, haar spullen pakken en weggaan om nooit meer terug te komen in deze kleurloze stad.

Ze moest hier weg want ze had het gevoel dat ze hier levend begraven werd.